

SISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 16 k.
Negyedévre 4 "
Helyben hához hordva.
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva.
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfő és
ünnap utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 6.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 243. szám.

Nagyvárad.

Kedd 1914 Október 20.

A világháború.

Harcok Przemysl körül.

Bécs, október 19. (Magyar Távirtda Iroda.)
A Morgen haditudósítója az északi harctér-
ről jelenti lapjának: A osztrák-magyar sereg
sikeres offenzívája következtében a sajtóhad-
szállítás a felszabadult Przemyslbe helyező-
dött át. Szemtanui vagyunk az ütközeteknek,
a melyek a vár keleti részén a legkülsőbb
erődök előtt a mi csapataink és a visszavo-
nuló orosz ostromló sereg roppant erősen el-
sáncolt utóvédei között folynak.

Véleményem szerint a jelek arra vallan-
nak, hogy a küzdelem reánk nézve ezután
is kedvező lesz. Przemyslben lelkes a hangu-
lat. Tegnap érkezett meg az első automobil-
posta és a csapatok, de a lakosság is öröm-
ujjongva fogadta az első hírlapokat, amelyek
több heti ostrom után híreket hoztak a világ-
ból. A környék helységeiben rend és nyuga-
lom van, a vasuti forgalom legközelebb min-
denfelé helyre lesz állítva. Az egészségügyi
viszonyok a lakosság és a katonaság között
teljesen kielégítők.

Beteg dynasztia.

Szófia, okt. 19. (Saját tud.) Teljesen
megbízható helyről jelentik, hogy Sándor
szerb trónörökös az utóbbi harcok egyiké-
ben súlyosan megsebesült. Sérülését élet-
veszélyesnek tartják az orvosok. György
herceg állapota is válságosra fordult, Pé-
ter király pedig erős lázzal nagy betegen
fekszik.

Zeppelin Varsó fölött.

Krakó, október 19. A Kurier Foranni
jelentése szerint a napokban Varsó
felett Zeppelin jelent meg, amely a
lakosság körében óriási pánikot idé-
zett elő. A város tehetős lakói mene-
külnek.

A lengyel légió parancsnoka megdicséri a légiót.

Krakóból táviratozzák: A lengyel légió
parancsnoka a krakói lapokban közvéleményt
tesz közzé, amelyben a második és har-
madik lengyel légió-ezred hősi magatartását
dicséri. A parancsnok a közleményben többek
között ezeket írja: „A Kárpátokba kikül-
dött legionisták nagyrésze főképpen nagy
bátorságával tünt ki és mindenütt pompás
kezdeményező szellemének és kitartásának
adta bizonyítékát. A legionisták szelleme
a nagy szenvedések ellenére is, melyek-
et a harcok folyamán kiállniok kellett,
kitűnő”.

Olaszország semlegessége és az oroszok.

Budapest, október 19. A pétervári táv-
irati ügynökség jelenti: Olaszország népe és
hivatalos körei ujabban megint szükségét
látták annak, hogy hangsúlyozzák a hármas
szövetség melletti — eléggé nem helyes —
kitartásukat és Itália semlegességét. Petro-
gradban azt hiszik, hogy ez felelet akar lenni
az angol admirális első lordjának, az angol
külügyi kormányánál tett hivatalos nyilatkoza-
tára. Churchill lord a flottatanácsban már
bejelentette, hogy képtelenség Itáliát a hár-
masszövetség ellen megmozdítani. (Pol. Hir.)

Török hadüzenet előtt. Török miniszter Berlinben.

Bukarest, október 19. Fethy bey
török miniszter Bukarestbe érkezett.
Bukarestből a napokban Berlinbe
megy, állítólag fontos diplomáciai
misszióval. A miniszter utazása —
hír szerint — elsősorban az entente
és Törökország között kiélesedett
viszonnyal van kapcsolatban.

Török flotta ágyuzása a Fekete-tengeren.

Bukarest, okt. 19. Konstanzában, mint
onnan táviratozzák, nagyon izgatott lett a
hangulat, a mikor a Fekete-tenger felől ágyu-
lövést hallottak. A hajókról érkező utasok
hozták az első hírt arról, hogy a török és az
orosz hadihajók között nagy tengeri csata
fejlődött ki.

Bukarestben attól félnek, hogy a fekete-
tengeri ütközet következtében a helyzet, a
mely amúgy is nagyon bonyolódott, még
súlyosabb lesz.

Ujabb jelentések megerősítik, hogy tény-
leg nagy tengeri ütközet van folyamatban
és az ágyudörgés még szombaton is hal-
latszott.

Az orosz sereg éjjeli támadásai.

Bécs, október 19. A Reichspostnak
a német keleti hadseregnél időző
haditudósítója jelenti:

Az oroszok az eddig tett tapaszt-
alatok szerint, ugylátszik, az éjjeli
támadások módszerét részesítik
előnyben. Ebben is a japánok vol-
tak az oroszok tanítómesterei, mert
az orosz-japán háboruban az orosz
vereségek főokai a japánok tüzér-
ségi fölénye mellett a meglepő éj-
szakai támadások voltak.

Bár az orosz gyalogság látszólag
eléggé gyakorlott az éjszakai táma-
dásokban, mégis hiányzik e nagy
emberáldozatokat kívánó vállalko-
zás sikerének főfeltétele: az orosz
gyalogság fölénye. Hiányosak to-
vábbá a tüzérségi előkészületek. Az
eddig harcolt teljességgel veszte-
ség nélküliek voltak a német had-
sereg számára, ellenben erős veszte-
teségeket hoztak már ujabban is
Rennenkamp orosz seregének.

Harcok Varsónál.

Budapest, okt. 19. (A sajtóbizottság en-
gedelmével.) A stocholmi Dagbladet

Hősapok és kézvédők.

Dr. Miskolczy Ferencné ömértósága meg-
bízásából értesitem a nagyérdemű hölgy-
közönseget, hogy a Vörös Kereszt céljaira szükséges **kötőgyapju-fonalak** ismét nagy
mennyiségben megérkeztek, melyeket a jótékony cél érdekében kilónként 10, 12 és 14 koro-
náért árusítok. **Czillér Imre.**

varsói értesülése szerint a harcok oly közel folynak Varsóhoz, hogy az orosz tisztek kik néhány órai szabadságot kaptak, Varsóba mennek pihenni s onnan térnek vissza a harcvonalba.

A döntő ütközet megkezdődött.

Genf, október 19. A Journal de Genève hírt kapott Párisból, hogy egész Franciaország visszafojtott lélekzettel lesi a hadműveletek eredményét a balszárnyon. Különösen sokat várnak attól az ütközettől, amely Armentieres és az Északi-tenger között fejlődött ki.

A németek haditerve az, hogy az ellenséges szárnyat bekerítik, átkarolják és így Párisba nyomulnak, de egyidejűleg Calais is megszállhatják.

Az Aisne mentén a küzdelem befejezettnek tekinthető, mert a döntés északon lesz.

Német győzelmek Ypern-nél.

Rotterdam, október 19. (Magyar Távirati Iroda.) A szárnyon Ypern körül a németek erős küzdelem után kivetkék hadállásaikból a franciákat.

Lille-nál megverték a franciákat.

Berlin, okt. 19. A nagyvezérkar közli: A nagy főhadiszállásról jelentik, október 19-én délelőtti kelettel, hogy az ellenség támadási kísérletét Lille-től nyugatra és északnyugatra elterülő vidéken csapataink az ellenséget, erős veszteségeket okozva nekik, visszaverték.

A keleti hadi szintéren a helyzet változatlan. (A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Brüsszel volt polgármestere német hadifogoly.

Rómából írják: A Journal Des Debats jelenti Rotterdamból: A genti Bien Public

c. lap értesülése szerint de Max volt brüsszeli polgármestert mint hadifoglyot Namurba internálták. A lap közli, hogy a brüsszeli polgármesterrel jól bánnak és hogy jól érzi magát (M. Kurir)

Veszélyben a szuezi csatorna

Berlin, okt. 19. Athéni jelentés szerint Anglia katonai intézkedéseket tett a szuezi csatorna védelmére. Egyiptomban egyre növekszik az izgalom s ép ezért Anglia nem mer elhatározó lépést tenni Törökország ellen.

Salandra az olasz külügyminiszter.

Budapest, okt. 19. (A sajtóbizottság engedélyével.) Rómából jelentik, hogy Salandra miniszterelnök ma átvette az elhunyt San Giuliano örökét a külügyi tárcát, ami biztosítja Olaszország eddigi külpolitikájának folytatását.

Vilmos császár meglepetést tartogat.

Budapest, okt. 19. (Saját tud.) A Lokalanzeiger jelenti: Amikor Vilmos császár legutóbb a fronton járt, köszönetet mondott a különböző csapatoknak odaadásukért, bátorságukért s kiváló tetteikért s így szólt:

Unokatestvérem, György számára egy különös meglepetést készítettem elő.

Angol pesszimizmus.

Antwerpen jelentősége.

Berlin, okt. 19. Rotterdamból jelentik: A Nieuwe Rotterdamsche Courant londoni tudósítója írja:

Londonban rendkívül pesszimiztikusan ítélik meg a belga és francia helyzetet. Mindinkább teret hódít az a meggyőződés, hogy Németország hatalmas katonai erejével,

győzedelmesen megmérkőzni nem lehet. Az az optimizmus, amely eddig az angol közvéleményben megnyilvánult, mindinkább eltűnik. Antwerpen sokkal többet jelentett Angliának, mint egy puszta város neve. Egy ilyen jelentékeny német kikötőváros az angol parttal szemben állandó Damoklesz-kard Anglia feje fölött. Antwerpen elestével revolvert szegtek az angolok mellé.

Portugália hadüzenet előtt.

Róma, október 19. Egy Londonban október 15-én kelt távirat arról számol be, hogy az Exchange Telegraph liszaboni jelentése szerint a liszaboni német követ és kísérete elhagyta a várost és Madridba utazott.

A földönfutó kormány.

Berlin, október 19. A német főhadiszállásra az a jelentés jött, hogy a brit kormány — nehogy Belgium mint állam, közjogiilag megszűnjék létezni — a háború tartamára átengedte Belgiumnak Guernsey szigetét, hogy a kormány oda tehesse át székhelyét. Egy távirat szerint a belga kormány már tényleg odaérkezett.

Elsülyesztett német torpedónaszádok.

Berlin, október 19. (Magyar Távirati Iroda.) A Wolff-ügynökség hivatalosan jelenti e hónap 18. ról:

Tizenhetedikén délután a S. 115., S. 117., S. 118., és S. 119. torpedónaszádaink a hollandiai partok közelében ütközetbe bocsátkoztak az „Undaunted” angol cirkálóval és négy angol torpedórombolóval.

Hivatalos angol jelentés szerint a német torpedónaszádokat elsülyesztették. Legénységük közül harmincegy embert angol partra szállítottak. Behneke, a tengerészeti vezérkar főnökének helyettese.

Egy repülőgép halott kormányosa.

Berlin, október 19. (Saját tudósítónktól.) Londonból jelentik: Mikor legutóbb Alexandra

FOHÁSZ.

Áldd meg Isten országunk királyát!
Hő fohászunk esdve száll feléd.
Hő fohászunk égő szívből árad,
Érzi lelkünk lángoló hevét.
Népe üdvét a szíven viselje,
Boldogságra ez mutat irányt.
Nagy kegyelmed utain vezesse.
Áldd meg Isten, áldd meg a királyt!

Kárpátoktól széles Adriáig
A király a nép tűzszlopa.
Szent Istvánnak ősi koronája
Áll fölőtte, meg nem ing soha.
Összetartás, egyetértés, hűség,
Honszerelmünk lángja legkivált
Egybe fűzve állnak őrt körül.
Áldd meg Isten, áldd meg a királyt!

Bölcs vezérünk legyen a tanácsban,
Hol hazánknak dolga felkerül.
Ragyogó nap minden gondolatja,
Melytől szívünk boldogan hevül.
Üdvözlje a jog és igazság,
S tisztelettel áldja egyiránt.
Áldást osztó béke átölelje.
Áldd meg Isten, áldd meg a királyt!

Vész s viharban, tűzben, lángban égve
Védelmetük szent oltáraid.
Hőseink ha a halálba dőltek,
Ott is éltek, éltető a hit.
És ha újra küzdelemre szállunk,
Honfi szívünk hozzád felkiált:
— Mind itt állunk érczafalu sorokban
Áldd meg Isten, áldd meg a királyt!

Áldd meg Isten országunk királyát
Hő fohászunk esdve száll feléd.
Hő fohászunk égő szívből árad,
Érzi lelkünk lángoló hevét.
És emeld fel lelkét enmagadhoz,
Hogy legyen mint a szirt — oly szilárd,
Homlokára a babér boruljon.
Áldd meg Isten, áldd meg a királyt!
Dús László.

A VÖRÖS ÖRDÖGÖK.

Amilyen dicsőségük hadseregünknek a honvédszázadok, akiket a remegő ellenség a vörös ördögök címmel tisztelt meg, ép olyan kevésbé lesz büszkesége a háborus kor irodalmának Mérei Adolf és Béli Izor hasonló című alkalmi játéka. Az ilyen alkalmi játékokban is keres az ember valami magvat, valami költői gondolatot, vár valami drámait. Mérei és Béli vörös ördögei azon-

ban hét képen át odamennek, ide mennek, egyet-kettőt énekelnek minden összefüggés, minden költőiség nélkül s készen van a dráma. Csak néha villan meg egy-egy költői, drámai gondolat. Kettőt találtunk ilyen. Egyik, mikor a második kép végén a pihenő magyar tábornak álmában megjelenik a megölt főhercegi pár. A főhercegasszony szavai itt igazán a szívhez szólnak. Ennél a jelenetnél sokan sirtak. A másik sikerült gondolat a negyedik képben van, mikor a nazarénus katona az oroszok galádságai láttára puszta kézzel megöl három orosz, arra a kijelentésre fakadva, hogy embert ölni ugyan a nazarénusoknak nem szabad, de aki olyan aljaságokra ragadtatta magát, mint az oroszok, az nem ember. (Vajjon mit szól ehhez a „Népszava”, mely nemrégiben vezércikkben dicsőítette az oroszokat.) Ettől a két képtől eltekintve, a többi kevés költőiséggel dicsekedhetik. Alkalmi darab, melyet az aktualitás éltet. Valósággal képtelen kép a hatodik, amikor Franciaország nemtője és Napoleon szellemei gorombáskodnak egymással és a végén Napoleon (szellemhez illően töltött pohár nélkül) egy rettentően lapos toasztot mond Vilmos császárra. Természetesen az alkalmi játék főhőse Stein Pityu a zsidó huszár-önkéntes, aki kiváló vitézségéért pár nap alatt közlegényből hadnagy lesz.

A kezdetleges, vagy talán inkább összekapkodott munka dacára a darabnak volt hatása.

özvegy királyné az egyik londoni katonai kórházat meglátogatta, nagy érdeklődéssel hallgatta meg egy sebesült katonatiszt elbeszélését. A tiszta bataillonja ütközet közben pihenőre kapott engedélyt. Egyszerre csak egy német aeroplán éppen a csapat fölött repült el. Angol és francia aviatikusok azonnal üzöbe vették és sikerült is közelébe jutniok. Rettenetes látványt nyújtott az a légi küzdelem, amely ekkor támadt. Tisztán halottuk a motorok bugását és láttuk a három aeroplánt ide-oda repülni, abban az igyekezetben, hogy egymás fölé juthassanak.

Az angol aviatikusnak sikerült a német gép fölé kerekedni, több lövést hallottunk és néhány pillanat múlva a német gép zuhanni kezdett. A zuhanás tempója mindinkább lassu lett. Végül a gép biztos állásban, anélkül, hogy valami baja történt volna, a közelünkben leérkezett a földre. Odasiattunk, hogy az aviatikust elfogjuk, de erre nem volt szükség.

A tiszta halott volt. Egyenesen ült a helyén. Halálos sebet ejtett rajta egy golyó, de még volt annyi hősi lélekjelenete, hogy a gépet beállította, hogy sikfutással érkezzék le a földre. Keze még erősen fogta a kormánykereket és nagy fáradságunkba került, míg a hős megmerevedett jobbát a kormánykerékről le tudtuk fejteni.

Angliának nincs szüksége Olaszországra.

London okt. 19. Itt nagy figyelmet keltett Churchill lordnak az angol flotta kérdésében mondott beszéde. E szerint Nagy-Britannia kormányának tudomása van arról, hogy Itáliát a kifejtett erős igyekezet ellenére is lehetetlen belevinni egy Ausztria-Magyarország ellen viselendő tengeri háborúba, még kevésbé pedig egy szárazföldi akcióba.

— A midőn ezt Anglia tudomásul veszi, — mondotta Churchill — kijelenti, hogy

Olyan idöket élünk, amikor a magyar hazafias érzés szerencsés feltámadását ünnepehetjük és ilyenkor megdöbben a szív arra is, ha valaki egyszerűen annyit mond: Éljen a haza!

Az idealizmus dicsőséges ébredésnek kora ez, amikor a hazaszeretet újra megdobogtatja a szíveket néha egy-két egyszerű szóra is. Hát még ha a szinpadról, hatásra szánt jelenetekbe bele szöve hallja a hazaszeretet szavait a közönség! Épp azért a hazafias darabokat, még ha olyan gyengék is, mint a Vörös ördögök, örömmel üdvözöljük. Majd jön utánuk jobb is ebben az irányban; az uttörök is elismerést érdemelnek.

A hangulaton kívül sokat segített a „Vörös ördögök” sikerén az előadás maga is.

A két új szubrett, Feszthy Irén és Vig Mancsi versenyeztek egymással a közönség meghódításában és a közönség versenyzett az elismerésben. Mindkettőnek szerződötése határozott nyereség és ha nagyobb lesz a közönség színházlátogató kedve, ha a hétköznapiokon is olyan zsufolt házak lesznek, mint volt vasárnap, akkor a két bájos művésznőnek sok forró estét fog köszönni a Szigligeti-színház. Bánháy Teréz egy kisebb jelenetben jó alakító képességéről tett tanúságot. Medgyaszay Jenő, Tompa Béla, Tóth Elek, Leövey mellett külön-külön megemlítendő Farkas Pál öreg honvédja és Rettegi Margit szép szavalata a főhercegné néhány szavas szerepében, Bretán Miklós is szavalt, de akkor, amikor nem kellett volna. Társalgó szerepben nem okvetlenül szükséges a kóthurnus.

az angol admirális terveit ezen tudomásvétel alapján bazirozza. Az angol flotta különben sincs rászorulva az olasz flotta támogatására.

A társadalom jótékonyága.

„Aranyat—vasért.”

Hlatky Endre főispánhoz ujabban a következő arany és ezüst adományok folytak be: Feledi Dénes és Endre három ezüstvilla, egy ezüst késnyél, egy kis aranylánc, aranytöredék. Hügel Frigyesné egy aranygyűrű. M. S. hat korona készpénz. Molnár Bálintné Tuka Mariska egy aranygyűrű. Özv. Dobruczky Ödönne egy ezüstkarkötő és medál. Özv. Kállay Viktorné egy aranygyűrű, egy aranyfüggő, egy ezüstitlanc és öt darab pénz. Koszka Vencel egy kis aranykereszt, egy kis aranyfüggő. Olassi polgári leányiskola növendékeinek gyűjtése Pásztor Edit három aranygyűrű. Patta M. 1 ezüstitlanc, két ezüstgyűrű. Guttman Böske egy ezüstóra, három aranyfüggő, egy arany óra-keret. Mártonffy János egy kis ezüst lánc, egy aranykarika. Krebs Bellus egy aranygyűrű. Léwy Miksáné egy aranyoszív, egy arany zsuzsu. Goldner Rózsika két aranyfüggő, három ezüstgyűrű. Goldstein Manóné egy aranygyűrű, egy ezüst zsuzsu. Halász Jenőné egy aranygyűrű. Lázár Sándorné egy aranygyűrű. Fodor Rózsika két aranyfüggő. Sipos Ibolya két aranyfüggő. Bondrai Gabi egy aranyoszív, két ezüst függő. Márkus Bernát egy aranytű, Hankó Mariska egy aranygyűrű. Mocsáry Piroska egy aranygyűrű. Barbié Jánosné két aranygyűrű. Bleier Elza egy aranygyűrű, két aranyfüggő. Fiesbein Jolán egy aranybross. Goldmann Jozefa egy aranygyűrű. Gálfy Béla négy aranygyűrű, két arany inggomb, két aranyfüggő, négy ezüst késnyél, egy ezüst kanál. Brüll Béláné és Brüll Margitka egy aranygyűrű, egy ezüst óra. Sternberg Rózsika és Irén egy ezüst karperec, egy drb arany rész. Réti Jenőné egy arany karperec. Özv. Beck Lászlóné egy aranygyűrű. Németh István tíz korona. Löwy Paula két aranygyűrű, egy ezüst bross, egy ezüst lánc. Eliás Bernát egy kis kanál. Stolez Etus egy aranygyűrű. Grósz Zsigmondné egy ezüst ridikül. Révész Gizella két aranygyűrű. Özv. Szabó Gézané szül. Szabó Julia tíz korona. Szőke Gyula két aranygyűrű, egy aranykarika, négy aranyfüggő, egy ezüstkanál, egy ezüstitlanc. Weisz Lipót egy aranygyűrű. Nagy Ilonka két aranyfüggő. Héber Mici három aranygyűrű. Grünbaum Gizi egy aranyfüggő, egy kis ezüstitlanc. N. N. egy aranygyűrű, egy ezüstbross. Grünwald Juliska két aranyfüggő.

*

Felhívjuk a t. közönség figyelmét, hogy a vas emlék-gyűrűknek rozsdásodás ellen, arannyal, vagy ezüstitlancal való bélelését szép kivitelben az elismert szolid cég: *Schmutzler János ékszerész* (Bazár-épület) készíti.

A katonák családjeinek.

A katonák családjeinek felsegélyezésére a következő újabb adományok érkeztek Nagyvárad város polgármesteri hivatalához: Sütyő Krisztina gyűjtése: M. J., Grünwald Lilike, Robitsek Mihály, Bodnár Józsefné, Domródy György, K. N.- Szatrán Böske, Steiner József, W. E., Weisz Margitka 20—20 fillér, Fazekasné 30 fillér, I. L., Mészáros Sándorné, Sütyő Mariska, N. N., N. N., M. F., Timár István, N. N., S. M., V. K., Barbie Antal, Barbie József, Barbie Lujza 10—10 fillér. Összesen 3 korona 60 fillér. Pollmann Miklós gyűjtése: Szilágyi Lajos, Kalló Istvánné, Petrovics Zsuzsánna, Pollmann Miklós, Csiger Istvánné 1—1, Kelemen Péterné — 80, Krakler Gyuláné, Szigeti Józsefné, Nagy Józsefné — 40—40, Lovászné, N. N., N. N.,

N. N., N. N., N. N., —50—50, Varga Gyuláné, N. N., N. N., N. N., —20—20 N. N., N. N., N. N., N. N., N. N. —10—10 összesen 12 korona 20 fillér. Kálmán Géza és Lacika gyűjtése: Egy vén huszár —50, Varga Juliska —40, Egy öreg tüzér. Kálmán Tuci, Egy öreg népfelkelő, Klein Etel, Rosenzweig Laci, N. N., Moskovits Simon —20—20, N. N., Budai Tiborné, N. N., N. N. —10—10 összesen 2 korona 70 fillér.

A Vörös-Kereszt köszönete.

A Vörös-Kereszt beteg-nyugvó állomásra befolyt adományokért a következőknek mondunk köszönetet:

Nadányi Jolán, Sehuster Mariska, Babicsak Jánosné, dr Krüger Aladárné, Schwarc Gyuláné Gyapoly, Kiss Erzsébet, Diósi Lajos, Lovász Vilma, Gram Géza, Gróczy Béla, Nadányi Miklós, Bartos Elemér, Baranyi András, Mezei Vilma, dr Fráter Imréné, Buzásy Albertné, Nadányi Margit, Lakatos Józsefné, Weisz Dezsóné, Schwarc Gyuláné Kenézipusztja. — Hazafias tisztelettel a Magyar Vörös-Kereszt betegnyugvó állomása Nagyvárad.

Az elesettek özvegyeinek nyugdíja.

A gyermekek neveltetési pótlékot kapnak.

A rémes harc, mely hazánk északi és déli részén dúl, áldozatokat kíván. Az ellenünk tört vad hordák fegyverei sok esaládot megfosztott a kenyérkeresőtől, sok hitvest tesz özvegyé, sok-sok szegény gyermeket árvasorsra juttat.

Ha majd csapataink győzelmesen hazatérnek elhagyott otthonukba, a nemzetnek kell gondoskodni azok esaládjairól, akik a csatatereken elvérzettek, vagy egész életükre nyomorékká lettek a haza védelmében.

A magyar kormány tudja is kötelességét s mint értesülünk, már is munkába vette, hogy törvényesen biztosítsa a kenyérkereső nélkül maradt özvegyek és árvák jövőjét, megélhetését. Megfelelő nyugdíjat fognak kapni az összes fegyvernemeknél szolgált tényleges vagy tartalékos elesett tisztek és legénység özvegyei és árvái. Ugyanilyen elbánásban részesülnek a népfelkelők hátramaradottai.

Az özvegyek, akiknek férje a harcban szerzett sebesülésben, önhibáján kívül ott szerzett járványos betegségben, vagy pedig a hadjárat fáradalmi következtében halt meg, élethossziglan, illetve újabb házasságig nyugdíj jár.

A tisztek után járó nyugdíj szabályozva van; a legénység részére pedig, hir szerint, a következő nyugdíjak vannak tervbe véve hadapródörmmester özvegyének évenként 300. korona; örmmester után 240 korona, szakaszvezető után 214 korona, káplár után 120 korona, közlegény után 72 korona. Ötven százalékkal magasabb nyugdíjra jogosult azon özvegy, akinek férje a tüzvonalban esett el.

A törvényes gyermekek ezenkívül egyenként évi 42 korona neveltetési pótlékot kapnak 16 éves korukig; azonban azok a gyermekek, akik tanulmányokat folytatnak, a nagykorúságukig kapják a pótlékot.

Hogy milyen uton folyósítja az állam a nyugdíjat, vagy a pótlékot, azt később határozzák meg; valószínűleg a postatakarékpénztár útján viszik keresztül az elesett katonák nyugdíjazását.

A nyugdíjigényeket csak később állapítják meg. Ugyanis a haláleset után hat

hónapon át a hadbavonultak után megállapított segélyt élvezi a család.

A nem nagy összegű özvegyi nyugdíjat, különösebb esetekben kegydíjakkal is kibővíti a rendelkezésre álló különféle alapítványi összegből. Ilyen pl. a 48-as honvédek országos nyugdíjalapja, a mely eredeti rendeltetése alól különben is nem sokára teljesen felszabadul.

Ki a legény a csárdában.

Halálos verekedés Tárkánykában.

Halálos végű véres verekedés történt tegnap délután a belényesi járás Tárkányka községében. Vasárnap hajnalban érkeztek ugyanis haza a tárkánykai legények a sorozásról. A sorozás alkalmával nagyon sok alkalmas legény került ki, akiknek nyomban a kezükbe nyomták a piros behívó cédulát. A besorozott legényeknek már hétfőn, azaz 26-án jelentkezniük is kell, hogy megkezdjék a kiképzést.

Vasárnap délből összegyűltek a legények a község piacán és közös akarattal elhatározták, hogy rendeznek egy bucsuzást, még pedig olyat, amilyen még sohasem volt Tárkánykában.

A határozat meghozatala után elszédtek a legények, de már kora délután kivétel nélkül ott voltak a korezmában. Eleinte csendesen ment a bucsuzkodás, de mikor már jóval több volt az üres üvegek száma mint a legények feje, kezdett hangosodni a korezma.

A legények duhajkodni kezdtek. Eközben valaki az oláh legényeket kezdte ócsárolni, mire azok, hogy megmutassák virtuskodásukat, bieskát rántottak és úgy rohantak egymásra. Két táborra oszlottak a legények. Leirhatatlan az, amit a pálinkától és bortól eszeveszeztett legények véghez vittek. Az összeütközés alatt valaki elkiáltotta magát:

— Üsd le a lámpát!

A következő percben boros üveg repült a lámpának, mely ezer darabra törve, csörmpölvé hullott a vérszomjas legények közé. A vak sötétben irtózatos munka folyt tovább. A falrengető ordítózás közben egy legény rémesen felordított, amit nyomban másik ordítás követett.

— Jaj végem van!

Csak egy tompa zuhanás volt hallható, aztán egymásután menekültek a legények. Mire a csendőrök megérkeztek, a korezma padlóján élettelenül feküdt Istók János, tőle egy lépésre eszméletlenül Ille Péter. Mindkét ember teste merővér volt, még a korezma földjén itt is, ott is kisebb-nagyobb vérfoltok csillogtak a csendőrlámpa fényénél.

A földön fekvő embereket azonnal megvizsgálták. Istók Jánosnak egy késszurás a vállpercébe hatolt, míg egy másik szurás a tüdőjét furta keresztül, Ille Péter közvetlen a szíve felett kapott szurást. Ha egy centiméterrel lejjebb hatol a kés, Ille azonnal meghal.

A súlyosan megsérült legényeket beszállították a belényesi kórházba, ahol most élet-halál közt lebegnek. Tegnap délután visszanyerték eszméletüket, de mikor kiakarták őket hallgatni, megtagadtak minden felvilágosítást.

A csendőrök az eset után az összes be-

sorozott tárkánykai legényeket összefogdos-ták és ma be fogják szállítani Nagyváradra, ahol katonai hatóság felügyeletére bízzák őket, nehogy megismételjék a tulajdonképpen az oroszoknak szánt szuronyrohamat.

A Vörös-Kereszt Egylet legújabb alkotása.

A Vörös-Kereszt vezetősége tudomást szerzett a sebesült katonákat kezelő orvosoktól arról, hogy súlyos betegek nagyon sokszor kívánnak finoman elkészített házi, könnyű ételeket és ezt az orvosok is igen szívesen megengedik nekik, ha valaki meghozná azt az áldozatot, hogy a katonák kosztjainak ilyen módon feljavítására a pénzbeli eszközöket előteremtene. Tudva azt, hogy mily fontos a betegek jól táplálkozása, a Vörös-Kereszt vezetősége egy percig sem habozott ezen áldozat meghozatalára nézve. A tervzet, mely szerint ezen üdvös intézkedés keresztül vihető volna, egyelőre a következő:

A Bottó-féle főzőiskola jelenleg üresen áll, illetve tanítványai nincsenek. Megkeresés intéztetett tehát a városi tanácshoz, illetve a felügyelő-bizottsághoz ezen helyiség átengedése iránt. Ha ezt megkapja az egylet, akkor a választmány 2-3 hölgytagjának felügyelete alatt egy megfelelő szakácsnő által megindulna a főzés. Egyelőre száz súlyos beteg részére készítenének jó, erős, huslevest, becsináltakat, tojásos ételeket, borlevest és más ehhez hasonló diétikus ételeket. A kórházak vezetői előtte való este tudatnák a szükséges ételek mennyiségét és minőségét, másnap délből pedig a kész ételekért küldenek, melyek is minden kórház részére külön-külön jól elzárt edényekben lennének gyorsan elszállítva.

A vezetőség azt reméli, hogy Nagyvárad nemesen gondolkozó közönsége nem fogja megtagadni támogatását ezer humánus intézménytől, mely részint élelmiszerek küldése (liszt, zsir, tojás, szalonna, baromfi, bor, cukor, kávé és más hasonló) által, részint pedig a főzéssel foglalkozni szerető fiatal asszonyok és leányoknak a főzésben való tényleges működése által érhető el.

A magunk részéről is szívesen ajánljuk ezen igazán nagy hiányt pótló intézményt Nagyvárad nemeslelkű közönsége figyelmébe és reméljük, hogy felhívásunk nem talál süket fülekre.

Sebesültek és elesettek.

A hadügyminiszter által kiadott veszteség kimutatás legújabb füzeté a következő, bennünket érdeklő adatokat tartalmazza: (sb.=sebesült, mh.= meghalt)

Tisztek: Both Ármin tart. kadét 37. gye. seb. Géher Pál hadnagy 3 npfk. gye. Nagyvárad, seb. Ginzery Sándor hadnagy 3 npfk. gye. Bors seb.

Legénység: Alb Gábor 3. npfgye. Csarnóháza sb. Ambrus József címz. őrv. 3. npfgye. Konyár sb. Andor György 3. npfgye. Feketebátor sb. Andor János 3. npfgye. Feketebátor sb. Andor Lázár 3. npfgye. Váradpósa sb. Andor Pál 3. npfgye. Váradpósa sb. Argyelán Gergely 3. npfgye. Tenkeszékplak mh.

Bächner Péter 3. npfgye. Ujpalota sb. Balázs Demeter 3. npfgye. Tenkemocsár mh. Balogh Lajos 3. npfgye. Nagyvárad sb. Bár János 3. npfgye. Gyalány sb. Bárá János 3. npfgye. mh. Berécski János 3. npfgye. Erbogyoszló sb. Bezindán Flóra 3. npfgye. Feketebátor sb. Biró Tódor 3. npfgye. Szaránd sb. Blács Tivadar 3. npfgye. sb. Bogdán Gergely 3. npfgye. Nagyvárad sb. Boldi Mihály 3. npfgye. Nagyszalonta sb. Bonczos János tiz. 3. npfgye. sb. Bőr Sándor 3. npfgye.

H.-K.-száldobágy mh. Bragye Demeter 3. npfgye. sb. Bré Simon 3. npfgye. Belényes mh. Brintán János 3. npfgye. Piskolt sb. Bujdosó Lajos 3. npfgye. Mezősass sb. Bumba Flóra 3. npfgye. Bihardobrossd sb. Burdán György 3. npfgye. Biharillye sb. Buza János 3. npfgye. Kisdombró sb.

Csarnó Sándor 3. npfgye. Gálospetri sb. Csipó Miklós 3. npfgye. Élesd sb. Czikorlás Mihály 3. npfgye. Hájó sb. Czikus György 3. npfgye. Érfancsika sb.

Deverdi József 3. npfgye. Biharsályi sb. Dörner Péter 3. npfgye. Ujpalota mh. Dumitrás György 3. npfgye. Petegd. sb. Durschlag Dávid 3. npfgye. Karaszó sb.

Elek Lajos 3. npfgye. Zsadány sb. Fazekas Károly 3. npfgye. Kőtegyán sb. Fodor József 3. npfgye. Hegyközujlak mh. Frencza Szilárd 3. npfgye. Belényes sb.

Gancz János 3. npfgye. Borostelek mh. Golbán János 3. npfgye. Csarnóháza sb. Goldis Bertalan 3. npfgye. Kiskoh. sb. Grünner Henrik 3. npfgye. Belényes sb. Gyarmati József 3. npfgye. Bihartorda sb. Gyenge Lajos 3. npfgye. Mezőbaj sb.

Halász János 3. npfgye. Tenke sb. Hanzli K. János 3. npfgye. Nagyvárad sb. Hegedüs Ferenc 3. npfgye. Nagyvárad sb. Hendre Ferenc 3. npfgye. Szaránd sb. Hucza Bazil 3. npfgye. Tasádfő sb.

Ilyés Mihály 2. npfgye. Hosszupályi sb. Janku Mihály 3. npfgye. Tenkemocsár, sb. Jova Miklós Körösmart, sb. Juhász Imre 3. npfgye. Feketebátor, sb.

Kakóc Lajos 3. npfgye. Biharsályi, mh. Karciás Márton őrv. 3. npfgye. Karaszó, sb. Kelemen Mihály kürtös, 3 nfe. Kőtegyán sb. Kerek Kálmán 3. npfgye. Hosszupályi sb. Kerekes József 3. npfgye. Biharillye, sb. Kised János 3. npfgye. Szalacs sb. Kiss Mihály 3. npfgye. Sarkad mh. Kiss Sándor 3. npfgye. Hegyköz-száldobágy, mh. Kodorán György 3. npfgye. Vizesgyán sb. Kompán Lajos 3. npfgye. Nagyvárad, sb. Kondoros Péter 3. npfgye. Rozsfallva, sb. Könyves Károly 3. npfgye. Biharszentjános, sb. Körözi József 3. npfgye. Ujpalota, seb. Kortyis József 3. npfgye. Baromlaci, mh. Kosztye Demeter 3. npfgye. Karaszó, seb. Köteles A. József 3. npfgye. Tenke, seb. Köteles B. Károly 3. npfgye. Tenke, seb. Köteles Sz. Mihály tiz. 3. npfgye. Tenke seb. Kovács Gergely 3. npfgye. Körösszakál, seb. Kovács Gyula 3. npfgye. Hosszupályi, seb. Kovács Imre 3. npfgye. Száldobágy, mh. Kovács Károly 3. npfgye. Nagyszalonta seb. Kovács Mihály tizedes 3. npfgye. Nagyszalonta seb. Krajnik Flórián 3. npfgye. Nagyürög, mh. Krizsán Tivadar őrv. 3. npfgye. Nagyürög, mh. Kuss Demeter 3. npfgye. Ervasád, seb.

Lecz Tógyer 3. npfgye. Köröstopa mh. Legező Demeter 3. npfgye. Harangmező, seb. Lucz Karácson 3. npfgye. Oláh Kakucs, seb. Lukács Lajos 3. npfgye. Ottomány, seb.

Makai Gábor 3. npfgye. Belényes, seb. Martyin János 3. npfgye. csőd, seb. Markis József 3. npfgye. Élesd, seb. Maruska Illés 3. npfgye. Kisbárd, mh. Máté József 3. npfgye. Váradalpár, mh. Medvigy István 3. npfgye. Kőtegyán, seb. Moczok János 3. npfgye. mh. Moga János őrv., címz. tiz. Alkér, seb. Molnár Lajos 3. npfgye. Biharszentjános, seb. Móricz Albert 3. npfgye. Asszonyvásári seb. Movák Tivadar 3. npfgye. Nadántelek, mh.

Nádudvary Lajos 3. npfgye. Öcsöd, seb. Nagy Gergely 3. npfgye. Nagyvárad, seb. Nagy Sándor tiz. 3. npfgye. Sarkad, seb. Nyilgesz Jeromos 3. npfgye. Köröstarján, seb. Nyika Karácson 3. npfgye. Vaskóh seb.

Orbán Ferenc 3. npfgye. Tenke, seb. Orbán Péter szak. vez. 3. npfgye. Tenke, seb. Oswald József 3. npfgye. Ujpalota, seb.

Pápa Lajos 3. npfgye. Told, seb. Papp Imre 3. npfgye. Öcsöd, seb. Páska János 3. npfgye. Magyarkés, seb. Patrok János 3. npfgye. Szaránd, seb. Petrucz 3. npfgye. Serges, seb. Pirtye János őrv. 3. npfgye. Lelesd, seb. Pless Gábor 3. npfgye. Pestes, seb. Pónya Grácián tiz. 3. npfgye. Tulka, seb. Popa György 3. npfgye. Vasaskőfalva, mh. Pule György 3. npfgye. Vasaskőfalva, seb.

Rác Gyula 3. népf. Nagyszalonta, seb.
Rác Mihály 3. népf. Mezőgyán, seb.

Sanyó Károly 3. népf. Biharszentjános
seb. Schwartz Márton tiz. 3. népf. Belényes
seb. Solyosi Sándor örv. npf. gy. e. Tépe
seb. Szabó István 3. npf. gy. e. Magyar-
remete seb. Szabó Lajos szakv. 3. npf. gy.
e. Komádi seb. Szabó Tótyer 3. npf. gy. e.
Kisürögd seb. Szász Miklós 3. npf. gy. e.
Tatárfalva seb. Szatmári Lajos 3. npf. gy.
Szabolcs seb. Szilágyi Gáspár e. örv. 3. npf.
gy. e. Pusztajlak seb. Szilágyi Gergely 3.
npf. gy. e. kápl. Nagyarsány seb. Szilágyi
György 3. npf. gy. e. Vértés mh. Szilágyi
Lajos kápl. 3. npf. gy. e. Derecske seb.
Szilágyi Sándor 3. népf. gy. e. Értarcsa seb.
Stortyin György 3. népf. gy. e. Nagyürögd
seb. Sücs Dániel 3. népf. gy. e. Magyar-
homorog seb.

Tapaszi Gyula 3. népf. gy. e. Bihar-
szentjános seb. Tokucz János 3. népf. gy. e.
Petegd seb. Tóth Ferenc 3. népf. gy. e.
Ócsöd seb. Tóth Gábor 3. népf. gy. e. Sá-
ránd seb. Tóth József kápl. 3. népf. gy. e.
Albis seb. Tóth József 3. népf. gy. e. Egyed-
major seb. Tóth Sándor 3. népf. gy. e. Nagy-
szalonta seb. Turle János 3. népf. gy. e. Bi-
harfenyvesi mh. Tust András 3. népf. gy.
e. Köröstarján seb.

Vancsa János 3. népf. gy. e. Tötös seb.
Vass Károly 3. népf. gy. e. Biharszentjános
seb. Veres Albert 3. népf. gy. e. Ván-
csod mh.

Zák János 2. népf. gy. e. Fugyivásár-
hely seb. Zubor Bálint 3. népf. gy. e.
Ócsöd seb.

Háborus krónika.

*

Még csak elején vagyunk a télnek s
Franciaország máris siránkozik. Nem érnek
már semmit a hazugsággyarak diadalordi-
tásai, éppen elég a nyomoruságos állapot
bizonyosságára, hogy egy kiló vaj máris —
20 korona. Mi lesz majd itt később?! Hogy
milyen az általános hangulat Franciaország-
ban, talán elég lesz egy pár szót idéznünk
egy kiváló francia katonatiszt nyilatkozat-
ából:

— Jaj nekünk, ha korai tél köszönt be!
A harminc éves háboru nyomorusága elke-
rülte Franciaországot, de ha ezt a telet vé-
gig kell harcolnunk, két hónap alatt végig
szenvedjük a harminc éves háboru minden
nyomoruságát... Rémülve nézünk a nagy
— ürességbe. Ürességbe a szó szoros értel-
mében.

*

A lengyel légió is közreműködött a
hazánkba betört oroszok visszaverésében. Ezt
mondja Hófer tábornok jelentése. És ezt
szinte természetesnek találja mindenki. Igen,
természetesnek, mert hát nem ez az első
eset mikor lengyel testvéreink velünk har-
coltak. Összehoz bennünket az észak zsar-
noka, a cárizmus elleni küzdelem. Itt voltak
velünk 1849-ben is, mikor szintén elébeáll-
tunk az orosz zugó áradatának. Ki csodál-
koznék azon, hogy most is megjelentek,
hogy most is oldalunk mellé álltak dicső
küzdelmünkben? S most már nem tud el-
lenállani az orosz, nem mintha kevesen
lennének, hanem mert ez érzéktelen tömeg
már akkor is összeroppan, mikor megpil-
lantja azt a vig, azt a lelkes sereget, mely-
ben olyan nemzet fiait küzdenek, mint a
magyarok, mint a lengyelek...

(—ter.)

..FIREK..

...

* **Gróf Széchenyi Emil kitünté-
tése.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli,
hogy Ferenc Szalvátor főherceg, a Vörös-
Kereszt Egylet elnökhelyettese Sárvári és
Felsővidéki gróf Széchenyi Emil, szolgálá-
tonkivüli viszonybeli honvéhadnagynak a
Vörös-Kereszt II-od oszt. díszjelvényét ado-
mányozta.

* **Az új pápai államtitkár.** Fer-
rata biboros halála után XIV. Benedek pápa
Gaspari Pietró biborost nevezte ki állam-
titkárává. A biboros umbriai származású.
1852-ben született, ma tehát 62 éves. Gas-
pari államtitkár a kánonjog tudósai között
első helyet foglal el, már fiatal korában
egyetemi tanár volt és X. Pius pápa a kánon-
jog kodifikálására kijelölt bizottság tagjává
is meghívta. A kánonjog egyes fejezeteiről
kitűnő értekezéseket írt az új pápai állam-
titkár: különösen nagybecsűek a házassági
jogról és az ordinációról írott művei. A
szentszék körébe két évtized előtt került
Gaspari, aki ekkor a „rendkívüli egyházi
ügyek kongregációjának” titkára lett és e
minőségben legfőképpen a francia viszonyok-
kal foglalkozott. A biboros sokat utazott a
Keleten és buzgón kutatta a hatást, a melyet
a franciák a Keleten, Szíria és Palesztina
politikai és egyházi viszonyaira gyakor-
oltak. A biboros ezeknek a viszonyoknak
egyik legalaposabb ismerője, tehát az entente-
hatalmak iránt bizonyos elfogódottsággal lép
az államtitkári székre.

* **Uj jogakadémiai tanárok.** Dr
Szemcsánvi Lajos érsek, az egri érseki
jogliceum váltó- és kereskedelmi jog és per-
rendtartás tanszékére dr Székely István fő-
városi ügyvédjelöltet, Székely Lajos gyulai
róm. kath. tanító fiát az egyházjog és jogtörté-
net tanszékére pedig dr Oriás Nándor val-
lás és közoktatásügyi miniszteri segédfogal-
mazót nevezte ki.

* **A táborig püspök a harctéren.**
A Magyar Kurir jelenti: Illetékes helyről
közlik velünk, hogy Bjelik Imre táborig püs-
pök, váradi kanonok a legközelebbi napok
valamelyikén a harctéren megy, hogy a táborig
jelkészek működését egyrészt a harctéren,
másrészt a táborig kórházakban felülvizsgálja.
Ez okból a püspök annak a kérésnek publi-
kálására hatalmazott fel minket, hogy minden
olyan levelet, amely szolgálati, illetőleg hiva-
talan ügyben íródik, ne az 5 címére, hanem
a táborig apostoli helynökség címére (Wien,
VIII—2. Skoda-Gasse 19.) küldjenek.

* **Az első főispán a hadsereg-
ben.** Dr Markovits Manó Csanádvármegye
főispánja bevonult debreceni huszárezredé-
hez, melynek tartalékos hadnagya, hogy a
harctéren szolgálja hazáját tovább. Dr Mar-
kovits Manó Biharvármegye szülötte, fia
Markovits Antal ináncsi földbirtokosnak. A
hadbavonuló főispán legközelebb bucsuzott
el vármegyéjétől s már bevonult ezredéhez.
A főispán elsőnek jelentkezett katonai szol-
gálatra, midőn a miniszterelnök ismeretes
körirata megérkezett a vármegyékhez, mely-
ben eirendeli, hogy terjesszék fel hozzá
azoknak a katonaköteles vármegyei tiszt-
viselőknél névsorát, kikre feltétlenül szük-
ség van.

* **Katonai hírek.** A hivatalos lap
legutóbbi száma közli: Ófelsége elrendelte,
hogy Henrik Ferdinánd főherceg, őrnagyot
a 4. hadtestparancsnoksághoz osszák be.
Ófelsége megparancsolta, hogy apasai Dán
Arthur 37. gyalogezredbeli századosnak az
ellenséggel szemben való vitéz magatartása
elismerésül a legfelsőbb dicső elismerés
tudtul adassék. Kinevezések. Ófelsége Gval-
lert Konrád ezredest, a 101. gye. parancs-
nokát a 64. gye. dandárparancsnokává ne-
vezte ki. A m. kir. honvédelmi miniszter dr.
Eisler Géza 4. honv. gyalogezredbeli önkén-
tes, orvosnövendék, címzetes őrmestert, a
budapesti honvéd helyőrségi kórház állomá-
nyába egy évi önkéntes segédorvos-helyet-
tessé nevezte ki.

* **Katonák akarnak lenni a Te-
mesvári gimnázisták.** Temesvárról
táviratozzák a Magyar Kurirnak: A minisz-
teri rendelet tartalmának megismerése után
az itteni három középiskola, még pedig a
piarista és az állami főgimnázium s az ál-
lami főreáliskola VIII. osztályu diákjai ki-
jelentették, hogy valamennyien készek ka-
tonai szolgálatra jelentkezni. A piarista fő-
gimnáziumban a papnövendékek is mind je-
lentkeztek.

* **A hajdudorogi püspökség köz-
oktatásügye.** Nyiregyházáról jelenti a
Magyar Kurirnak: Az új magyar püspök-
ség adminisztrációja, amelynek legjelentő-
sebb munkáját az egyházmegye közoktatás-
ügye képezi, már teljes kibontakozásban
folyik. A nyiregyházai görög katolikus
központi elemi iskola összes osztályaiban a
püspökség végleges ideköltözésének hírére,
ugy a fiu, mint a leánynövendékek száma
megszaporodott. Az egyházmegye többi köz-
ségeinek iskoláiban is ilyen létszámszaporodás
mutatkozik. Az állam is új tanítóképző-
intézetet állított fel itt Nyiregyházán, főként
abból az okból, hogy az új püspökség tani-
tőjelöltjeinek itt helyben legyen meg ez az
intézete és noha a közmívelődési miniszte-
riumnak erről szóló értesítése csak szeptem-
ber 19-én érkezett le a püspökséghez,
máris 40 gör. kath. tanítójelölt iratkozott be
eddig az első évfolyamra. Az új püspökség
székhelyének véglegesítése következtében a
jövő évben új gör. kath. teológiai tanfolya-
mot nyit meg itt az egyház vezetősége s a
teljes közoktatásügyi programjába a mu-
tatkozó szükségletekhez képest más intézetek
felállítását is bele fogja kapcsolni.

* **Az irgalmas rend a háboru-
ban.** Az irgalmasrend magyar tartománya
békeidőben is a felebaráti szeretet legneme-
sebb művét, a betegápolást gyakorolja. Hogy
ezen a téren mit tett eddig, azt talán feles-
leges felsorolni. Kórházai mintaszerűek és
különösen a szegény betegek országszerte
mindenfelé áldólag emlegetik önfeláldozó és
buzgó tevékenységüket. Most a békés be-
tegapótlás munkája mellett megindult a rend
tizenhárom kórházában s így a nagyváradi-
ban is, a sebesültek ápolásának hazafias
munkája. Összesen 1130 ágyat ajánlott fel a
Vörös-Keresztnek, melyben ápolja és gyógy-
kezele a sebesült harcosokat. Hogy ez —
eltekintve a rendtagok fokozott megterhe-
léstől — minő anyagi megterhelését jelenti
a rendnek, ezt talán felesleges külön ki-
emelni. Érdekes dolog, hogy a rend buda-
pesti kórházában néhány tagját is ápolják,
akik a háboru kitörésekor mint kombattán-
sok vagy orvosok a harctéren siettek.
Egyikük, Király Lukács a kraszniki üt-
közletben sebesült meg, aztán orosz fog-
ságba jutott, melyből a mi katonáink szaba-
ditották meg. Egy másik irgalmas: Voja-

csok Nándor, mint zászlós vett részt a háboruban. Az egyik rohamban combját furta át a golyó. Karprinsky István is a combján sebesült meg, Kondor Gyulát és Tomának Tibort a lábán érte a golyó. Most mindegyiket odahaza, az Irgalmasoknál ápolják.

*** Az osztrák-magyar Monarchiának eddig negyvenezer hadifoglyan.** A müncheni „Neueste Nachrichten“ bécsi tudósítója hivatalos jelentés alapján kimutatást közöl az ausztriai és magyarországi hadifoglyokról, az oroszokról, szerbekről és montenegróiakról. A hivatalos számítás szerint most negyvennyolcezer hadifoglyot őriznek Ausztriában és Magyarországon; a foglyok közt körülbelül 3500 tiszt van. Ez a szám azonban most naponta növekszik. Hőfer tegnap éjszakai jelentése is tizenötezerrel növeli meg a hadifoglyok számát.

*** Óriási földrengések Görögországban.** Pusztító földrengés rázta meg szombaton Görögország földjét. Reggel nyolc órától délután négy óráig husz földrengés volt érezhető. A városokban a házak százával pusztultak el s egész falvak semmisültek meg. A legerősebb volt a földrengés Tébakán és környékén, azonban az ország többi részét sem kímélte. A lakosság rémülten menekült a házakból s a mezőkön ütött sátrakba húzódtak a netalán ismét végigduló földrengés elől.

*** Hova forduljunk felvilágosításért a hadifoglyok ügyében?** Fiuméből táviratozzák a Magyar Kurirnak: Az Északamerikai Egyesült Államok itteni konzulátusához nagyon sok magyar és németnyelvű megkeresés érkezik, amelyben a levélírók azt kéri, hogy a konzulátus tudakozójék Oroszországban fogva levő osztrák-magyar katonák hollétéről, állapotáról. A konzulátus a maga csekély személyzete miatt erre a nagy munkát igénylő feladatra nem vállalkozhatik. A fiumei konzulátus jurisdikciója ugyanis, csupán Fiume városára és kerületére, továbbá Horvát- és Szlavonországek területére terjedvén ki, Magyarországból foglyok és sebesültek részére hozzáérkező pénz-küldeményeknek Oroszországba való szállítását nem garantálhatja és csak azokat az összegeket továbbíthatja egész biztossággal, amelyek fiumeiektől, vagy horvát-szlavonországi feladóktól érkeznek hozzá. A fiumei amerikai konzul éppen ezért arra kéri a magyar közönséget, hogy a hadifoglyok sorsáról és hollétéről kérdezősködéseikkel ne hozzá forduljanak, hanem a hadifoglyokat segítő és informáló irodához, amelynek címe Wien, Jasomirgott-Gasse No. 6.

*** Az anyakönyvi hivatalból** A nagyváradai áll. anyakönyvi hivatalnál október 11-től 17 ig a következő bejegyzések történtek:

Eljegyzések: Tóth József—Fekete Julianna, Csató Ferenc—Papp Rozália, Homoki Ferenc—Roncsok Erzsébet, Szende József—Oláh Mária.

Házasságok: Farkas Albert r. kath.—Varga Julianna g. kath., Mudura Péter g. kel.—Angi Zsuzsanna ref., Farkas Sándor ref.—Tumbósz Heléna r. kath., Klopca József g. kath.—Murvai Virág ref., Tarsoly József ref.—Faragó Margit r. kath., Sznopp Lajos r. kath.—Dienes Eszter ref., Nuszbaum Mór izr.—Deák Mária r. kath., Bonczos János ref.—Kindle Katalin r. kath., Hagedorn János r. kath.—Rimler Irén ág. h. ev.

Halálozások: Steén József 24 év, Kóti Györgyné 22 év, Kolárik Károly 58 év, Piller Mária 23, öz. Sárosi Lajosné 58 év, Kovács Sára 51 év, Lindorfer Mihály 32 év, Tamás Mihály 65 év, öz. Skolik Mártonné 78 év, Zsurik György 35 év, Kepa Gergely 38 év, Sera Margit 4 év, Tóth Róza 7 hó, Telegdi Mihályné 44 év, Révész Zoltán 3

hó, Ilenána János 27 év, Buna Pál 46 év, Györke Sándor 24 év, Lett Jánosné 40 év, Moldován Sándor 36 év, Grünberger Vilmos 65 év, öz. Jancsok Szaniszlóné 80 év, Jónás Armin 51 év.

x Watta és kötszerfélék nagy mennyiségben raktáron vannak az Apolló drogueriában Rákóczi-ut 7-B. Telefon 13-02.

*** Több egyszobás lakás kiadó.** Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

*** Női parthi fél cipők** fekete és barna színben K. 5-ért, szürke szarvasbőr cipők K. 5-ért. Saját készítményű fiú boks cipő K. 7, férfi boks v. chevró fűzős v. zügos K. 9. Női egész cipő K. 8, női amerikai egész cipők nagy választékban, ugyszintén minden uridivatcikk a legjutányosabban szerzhethető be Fekete Jenőnél Szentjános-utca 3. Kispipa mellett.

x Tanulmánygyóknak legjobban ajánljuk a Donát M. Károly-féle kereskedelmi magán-tanfolyamot.

x Hangszerek csoda olcsó árban. Hegedű 7 koronától. Vonók, tokok. Világhírű húr különlegességeim, Rádiumi, Róma, Bohémia gyártmányok. Gramafonok, lemezek, hangdobozok, rugók. Az összes hangszerek javítása eddig nemlétező olcsó árban. Ugyanott egy új modern divány jutányos áron eladó. Simon Gyula hangszerkészítő Rákóczi-ut 22.

x Egy nagy raktárhelyiség a Szacsvey-utca 11. számú házban AZONNAL kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank rt.-nál.

x Kiadó utcai 3, 4 szobás lakás mellék-helyiségekkel, továbbá utca udvari modern bútorozott szobák fürdőszoba használattal, hosszabb vagy rövidebb időre olcsó ár mellett.

x Poloskairtó Noxin biztos szer. Ára: 1 korona 40 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogueriájában Rákóczi-ut 7-B.

*** Kitűnő Micskei ürmös bort** készíték hectoliterenként 50 koronáért, megrendelők a hordót és a bor árának felét f. hó 26-ig küldjék el, a bor árának másik fele az ürmös bor megérkeztekor lesz fizetendő Vasuti állomás. Vedres-Abrány Baranyi Gábor micskei szállóbirtoke.

*** Aszodi Mihály** Nagyvárad, Kossuth-u., Sas-palota. Telefon 635. Nagymennyiségű árak érkeztek, ugy a katonaságnak, mint a fogyasztó közönségnek, nagyban árakat számítok. E héten eladásra kerülnek: nagymennyiségű huskonzervek, szalámi, szardínia, coenac, likörök, teák, rumok, kávék, mazsola, mandula, törött dió, csokoládé, kakaó és finom élvezhető cukorkák. Összes készítményei Kugler Gerbeaud cs. és kir. udvari cukrásznak budapesti árakkal. Kossuth-utcai kávépörköldém kora reggeltől, késő estig a közönségnek rendelkezésére áll, valamint elkülönített helyiségembe már a napokban friss halkonzervek bontva egyes darabonként kapható lesz. Rákóczi-uti Csokoládékirály és kávéüzletemet az arra lakók figyelmébe ajánlom.

*** Ingatlan eladás.** Nagytelek-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár rt.

x Három liter családi rumot készíthet bárki pár perc alatt teához, a Farkas-féle Rumkivonattal. Ára utasítással 50 fill. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogueriájában Rákóczi-ut 7-B. Telefon 13-02.

*** Az Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár r. t.** (Bémer-tér 4. szám) a közönség tájékoztatása céljából közli, hogy elfogad új betéteket, a melyek nem esnek a moratorium intézkedései alá, takarékbetétkönyvezetükre és folyószámlán a legkedvezőbb kamatozási és visszafizetési módokat mellett. Pénztári órák: d. e. 9-től 12-ig.

Értesítés. Van szerencsénk a helyi és vidéki nb. vevőinknek, valamint a n. é. közönségnek szives tudomására hozni, hogy uri-szabó üzletünket a Bémer-térről

Rákóczi-ut 12. szám alá az ujonnan épült Apolló-épületbe helyeztük át. Továbbra is szives pártfogásukat kérve vagyunk tisztelettel

LEBOVITS ÉS FIA
uri-szabók.

Rákóczi-ut 12. Apolló épület. Telefon 871.

x Kiadó lakások. Szacsvey-utca 11 számú házban egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellék-helyiségekkel AZONNAL kiadó. — Ugyanott egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellék-helyiségekkel f. évi NOVEMBER 1-ére kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank rt.-nál.

„The Roosevelt Schoe“
amerikai cipők
12 50 és 16 50 kizárólag

Reichard Dezső
cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.

x Kiadó lakások. Kossuth-utca 6. sz. alatt kétszobás lakás azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. sz. házban két kétszobás lakás nov. 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

A legszebb
kézimunkák
Tátray cégnél

Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

x Kiadó lakások. Ósi-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

x Védekezés a kolera ellen. Hathatós bacillusölő és fertőtlenítő szerek Lysoform, Carbolsav, fertőtlenítő szappanok. Kals szappan, stb. Kiváló, megbízható minőségben kaphatók és házhoz szállíthatnak. Farkas István Apolló drogueriájában Nagyvárad Rákóczi-ut 7-B. Telefon 13-02.

Legujabb táviratok.

A szövetségesek nagy csalódása.

London, okt. 19. (Saját tud.) A londoni Manchester Guardian szerint a szövetségesek roppant csalódtak Oroszországban. Az orosz hadsereg szakadatlan visszavonulásával járó veszteségekről azt állítja, hogy azt a legerősebb hadsereg sem bírja ki.

Közeledik Varsó körülzárása.

Berlin, okt. 19. (Saját tud.) A Kolnische Zeitung szerint Varsó körülzárása küszöbön van. Az orosz déliszárny körülkerítése már eddig csaknem be van fejezve.

Készül a német angol nagy tengeri ütközet.

Budapest, okt. 19. A Milanó Gazette del popoló jelenti, hogy a németek harminc légtorpedós Zeppelin és harminc tengeralatti naszádot készítettek, hogy Antwerpentől Hevréig elfoglalandó tengerpartról az angol flottát gyengíthessék. Ha majd az angol flotta meg lesz gyengítve, akkor nyílt tengeren fognak megütközni velük a németek.

A trónörökös a királynál.

Budapest, okt. 19. Trónörökösünk legközelebb Bécsbe érkezik, jelentést tesz az uralkodónak. A jelentés után rövidesen a harotéire tér vissza a trónörökös.

Sikereink az északi harctéren.

Budapest, október 19. A főhadiszállásról jelentik: A Chyrowtól Przemyshtől keletre folyó csatában a tegnapi nap újjólag nagy eredményeket hozott. Különösen elkeseredett volt a harc Mizyniecnél. A Magiere magaslatot, amely eddig az ellenség kezében volt és előrenyomulásunkat jelentékenyen megnehezítette a tüzéség bevezető harcai után, délután csapataink elfoglalták. Mizyinetől északra támadásunkkal az ellenséget egészen a rohamtávolságig megközelítettük. Przemyshtől keletre pedig Medyka magaságig jutottunk.

Déli csapatszárnyunkon az oroszoknak különösen starysambortól délnyugatra fekvő magaslatok ellen intézett és éjjel is folytatott támadásait visszavertük. A Stry és Swica völgyében csapataink harcolva további előrenyomulásban vannak a Sannal és több helyen folyt tegnap a harc, az a támadás, amelyet a sötétség beállásával Jaroslaunál a folyó keleti partján áthajózott erőink ellen intéztek, teljesen meghiúsult. Orosz-Lengyelországban az egyesült német- és osztrák-magyar lovasság egy nagy ellenséges lovascsapatot, amely Varsótól nyugatra az előretörését megkísérelte Sochaczenen túl visszavert. Hőfer vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese. (A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Belgiumban nagy a nyomor.

Budapest, okt. 19. (Saját tudósítónktól.) A Timesnek jelentik Ostendéből, hogy az Egyesült Államok kérést intéztek Németországhoz, hogy engedje meg Brüsszelnek élelmiszerekkel való ellátását. Thomson amerikai konzul Antwerpenből Londonba utazott, hogy az angol kormány engedélyét is megnyerje arra vonatkozólag, hogy élelmiszereket Antwerpenbe amerikai zászlók alatt

szállíthassanak, mert a belga városokban a nyomor igen nagy. A bombázás alatt az amerikai konzul házat háromszor találták lövedékek és a palota lángba is borult egy ízben.

SZÍNHÁZ**Heti műsor.**

Kedden: Mihály pópa leánya. (Sas Ede darabja).
Szerdán: János vitéz.
Csütörtökön: Timár Liza.
Pénteken: Vörös ördögök.
Szombaton: Katonadolog.
Vasárnap délután: Mindnyájunknak el kell menni.
Vasárnap este: Előre! (Bemutató előadás).

Mihály pópa leánya. Ma este kerül színpadra harmadszor a Szigligeti-színházban a téli évad megnyitó ujdonsága, a Mihály pópa leánya. Az izgalmas dráma teljes sikere, a darab jó híre, amely a közönség körében a két első előadás után elterjedt, a mai estének bizonyára nagy közönséget fog biztosítani. Nagyváradon kívül az ország három színpadán játsszák még ezen a héten Sas Ede drámáját: Aradon ma, kedden, Kolozsvárott és Debrecenben pedig szombaton lesz a Mihály pópa leányának bemutatója.

IRODALOM

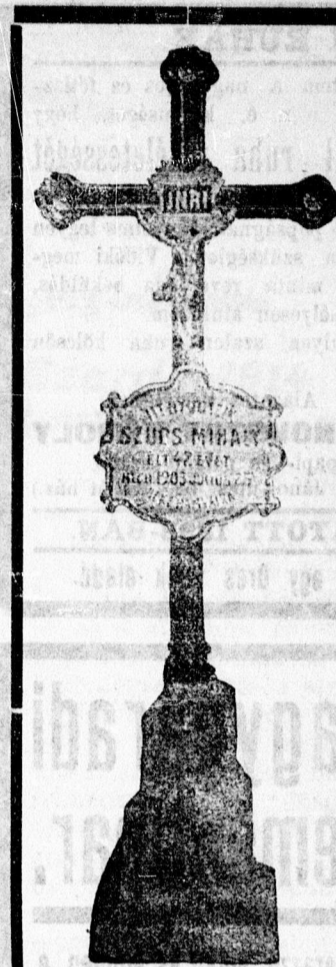
A „Vasárnapi Ujság“ legutóbbi számában a háborús képek egész sorozata gyönyörködteti az olvasót. A szövegrész is érdekes és változatos tartalma a következő: Történet az életről, halálról, a szerelemről és a háborúról. Irta: Lakatos László. Eredmények. Kilátások. A Patricius. Regény. Irta: John Galsworthy. Angolból Kendeffy Katinka. A háború napjai. Szerkesztői üzenetek. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára egy évre 20 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Az „Uj Idők“ vasárnapi száma ismét tele van érdekesnél érdekesebb aktuális háborús képekkel; egyébként a következő magas nivóju változatos tartalommal jelent meg: A 42-es mozsarak. Regény. Irta Krudy Gyula. Egy elkésett lovag. Regényes följegyzések. Irta Lovik Károly. Vadázsta és háború. Irta: Bársony István. Versek. Hajók a Duóán. Irta: Balla Ignác. Indulóban. (Költemény) Vértesy Gyula. Idegen földön. (Elbeszélés.) Irta Vándor Iván. Ung felől. (Költemény.) Irta: Czóbel Minka. Pillanatfelvételek. Idegen írók. Ez az! Regény. Irta: Szikra. Idegen országban... Szövegét és zenéjét írta Bodrogi Zsigmond. Az „Uj Idők“ előfizetési ára negyedévre 5 kor. Szerkesztőség és kiadóhivatal, Andrassy-u. 16. szám.

A zászlónk című havi folyóirat októberi száma a következő érdekes és változatos tartalommal jelen meg: Találkozásom Pisti barátommal. Zászlónk. Mi teszi a fegyveres erőt ultima ratióvá? Anderlik Előd. Az erős akarat hőse. Csataterek démona. Az Aranyföld. Regény. Irta Orbán Dezső. Uram Te jársz itt? (Költemény.) Radványi Kálmán. Antwerpen éjszakája. Az élet mesél... Az „U. 9.“ hallatlan bravurjához Franlirörök

és a dum-dum nádpálcá. Fakadó rügyek. Fejtörő. Szerkesztői üzenetek. A Zászlónk a legjobb diákiap; megrendelhető Budapesten Damjanich-u. 50 sz. a.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
Dr. PAPP KÁROLY.

Olcsó és szép sirtörek

cementlappal fejfak, sirtáblák domborura préselt betűkkel kaphatók

Maár Lajos és Testvere lakatosoknál Teleky-u. 45.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától-
27622—1914. szám.

Hirdetmény.

A Nagyvárad Szakirányú Iparostanonciskola igazgatósága a rendőrkapitányi hivatal mint I. fokú iparhatóságnál panaszt emel amiatt, hogy a tanonctartó iparosok tényleges alkalmazásban levő tanoncaik egy részét nem iratták be az iparostanonc iskolába. Főképpen nem iratták be a vendéglősök és kávéosk pinécrtanoncaikat.

Az ipariskola igazgatóságának panasza folytán felhívom a tanonctartó iparosokat, hogy tanoncaikat az iparostanonciskolába soronkívül irassák be, mert ellenkező esetben az 1884. évi XVII. t. c. 157 §-a alapján szigoruan fognak büntettetni.

Nagyvárad, 1914. október 16.

Dr. Dajka Endre
rendőrkapitány.
mint iparhatósági biztos.

Cement, cementcsövek, fe-
déllemez, gipsz,
csatornázás
ismert jó minőségben.

Kondor Dezső
Nagyvárad, Nagypiacz-tér 1. sz.

Telefon 969.

Telefon 969.

Ha nincs meglegedve szabójával, mely drága vagy rossz szul szab vagy rka pentos, szóval bármiké. Keresse fel **DARABONT** GY. és T. L. R. S. A. uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi őnt az oláni szolid, ártad, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák **24 óra alatt**. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

PAPI RUHÁK.

Tisztelettel értesitem a nagyságos és főúsz-telendő papságot és a n. é. közönséget, hogy **papi és civil ruha tökéletességét** áttanulmányoztam Budapesten, hogy a nagyságos és főúsztelendő papságnak kényelme legyen nálam beszerezni a szükségletét. Vidéki megrendelőnek elég egy minta reverenda beküldés, esetleg hívásra személyesen kiutazom.

Alkalmra bármilyen szalon ruha kölcsön kapható.

Alázatos tisztelettel

VAJNOVSZKY KÁROLY

papi- és polgári szabó.
Szent János-utca 82. (Saját ház.)

ALAPITTATOTT 1898-BAN.

Kálvária-utcán egy üres telek eladó.

Első nagyváradai cementipar.

Készíttek granitó, terazzó, műkö és minden e szakmába vágó munkálatokat, házi csatornázásokat a városi mérnöki hivatal előírása szerint, személyes felügyeletem mellett. Kívánatra angol closet berendezéseket a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett a leglelkismeretesebb és legmesszebb menő jótállás mellett készítek. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri tisztelettel

NUTTA JAKAB

cement és betonművek vállalata.

Szaniszló-utca 67. szám. (Saját ház.)

Sebesült katonák számára

azonnal szállít bárhova a megrendelő neve alatt

vaságyat

hozzávaló ágyneművel célszerű, tartós, a higiéniának megfelelő kivitelben, a

legjutányosabb szabott áron:

Nagyvárad, Weisz Kálmán

Nagyplac-tér 10. sz. katonai és kórh. ber. vállalata
(Darvassy Lajos ház.) Telefon: 905. sz.

A Nagyváradai sör jó és olcsó!

Hasonlítsa össze más sörökkel és **birálja meg**

előítélet nélkül

meg fog győződni arról, hogy

szükségtelen más sört drágábban vásárolnia

Telefon: gyár 439. sz., városi iroda 471. szám.

Van szerencsém Nagyvárad és vidéke nagyérdemű közönségének szíves tudomására hozni, hogy

Nagyváradon, Rákóczi-ut 19. sz. alatt a mai kor igényeinek megfelelő

műköszörüldét nyitottam.

Elvállalok mindennemű borotvák, kések, ollók, hajvágógépek, hűs-örögépek, ló- és juhnyírógépek javítását és műköszörülését. Raktáron tartok mindennemű bel- és külföldi illatszerek, fej- és arcápoló pipereszerkeket, mindennemű acél-árukat, ugymint borotvát, ollót, hajnyírógépet, yukszemvágó, papír-, zseb- és tollkést, valamint az összes fodrászati cikkeit. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Koller Ágoston műköszörüs

Kevés pénzért sok mindent vásárolhat, és pedig:

női harisnyák, párja 30 fillértől, selyem harisnyáig
férfi zokni " 28 " " zokniig
gyermek harisnya kötött 20 fillértől. Női férfi fehérneműek zsebkendők, ridikülök pénzszerszények, ernyők igen olcsó árért. Himzés valódi kiöplő csipkék.

Férfi gallér darabja 10 fillér,

csak míg a készlet tart. Vidéki rendelések utánvétel, viszont eladóknak engedmény, meg nem felelőért a pénzt visszaadjuk.

Elein Sándor és Társa
Rákóczi-ut 14.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár Részvénytársaság.

Foglalkozik a bank és takarékpénztár összes ágazataival. A nyári idény alkalmából ajánlja

safe-deposit osztályát

melyben mindenki saját zárja alatt, úgy a nyári idény alatt, mint egész éven át értékpapirjait, ékszereit, okmányait és egyéb megőrzendő tárgyait

biztosan és olcsón

megőrizheti. A safe-deposit osztály a bankosztálytól elkülönített helyiségben van, mely a legnagyobb biztonság mellett, a legkényelmesebb és legdiscrétebb kezelést teszi lehetővé.

Bővebb felvilágosítást készséggel nyújtunk intézeti helyiségünkben Bémer-tér 4.

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: **NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.**

Értesítjük a t. közönséget, hogy a **Wolfram lámpák**

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletlen szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világitási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok, lámpák

Állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.